

L'OPINIÓ

Com es defensa un règim

Escoltant o llegint les declaracions dels governants d'Espanya d'ençà que Martínez Campos ens va imposar per la força, l'any 1875, aquesta etapa borbònica, ens hauríem de rendir de que la Monarquia està passada i compta amb l'aprovació de la immensa majoria dels ciutadans. Com aquell desventurat Primo de Rivera que en plena follia veia desfilar plers de bona fe i patriòtic entusiasme innumbrables legions de perdulants mantinguts i ben peixats per les alcaldies municipals.

No hi ha jerarquia eclesiàstica ni fàcilment adinerat que no s'ompli la boca de loances al règim mantenedor de pau i de la tranquil·litat dels súbdits. Sense monarquia, hom diu que els revolucionaris conduirien el país a coses més espantoses. L'enderrocament significava, segons la Lliga Regionalista, un salt en el buit.

Una organització tan ferma necessària, però, per no caure, privar als milions dels espanyols de la llibertat, de cassar la premsa, segrestar els dirigents, sotmetre els polítics de posició a estreta vigilància i estendre noves vexacions contra tota mena de persones honorables. Si l'edifici fos fort, no caldrien aquestes mesu-

res, per a evitar-ne la caiguda, entre les metralladores a la força pública, aquirir autos blindats, amenaçar amb els llagrimògens i tractaments per

què són, doncs els defensors esponibles del règim? Perquè tots els que de fer servir els aparells esmentats, cobren i són mantinguts per l'Es-

Podem assegurar, amb permís del

senyor Fiscal, que la immensa majoria dels espanyols que no tenen sou de l'erari públic, i molts dels que en tenen, volen canviar de sistema de govern, i podem afegir que si les autoritats creuen altra cosa, tenen a les mans fer-ne una prova ràpida i senzilla. Amb un lleuger desarmament de la Guàrdia Civil, només, posant els ciutadans republicans en llibertat de fer-s'ho amb les suposades masses monàrquiques, tot el món civilitzat s'assabentaria a no trigar gaire del resultat.

El general Berenguer, ni tan sols pot disposar de la gent conservadora, la qual si tingués la seguretat de què el traspàs del règim s'ha d'operar sense commoció, l'admetria gustosament, tipa ja de veure la pesseta a la misèria. Per això els comptats defensors de l'actual règim l'han d'espantar amb perills imaginaris per un cantó i l'han d'apaivagar amb mesures draconianes contra els revolucionaris, per l'altra. La mateixa Lliga, sempre oportunista i *profiteuse*, faria professió de fe republicana, tot seguit s'ha d'aferrat el nou sistema. I no parlem de la immensa majoria del clergat, cansat ja de portar sotanes verdes i menjar poc tall; admetria de gust una República si no tingués por de veure esborrat del pressupost el capítol dit de Gràcia.

La Monarquia és rebutjada per tots els estaments, per tots els espanyols de cara i ulls.

Quin miracle l'aguanta? Un sol, el de la por.

La presó fa recular a molts. La ruïna, encara més.

A Espanya, el poble va menjant i no hi ha prou llars sense recursos.

Costa una mica de portar la gent vers les actuacions decidides si sap que a casa encara hom menja.

Hom pot estar segur de que l'absència d'una crisi econòmica suficient serà suplerta per les violències governamentals i l'anarquia que ve de dalt. Una mica més de repressió, unes quantes noves dificultats de les finances públiques i Espanya *fara da se*. Berenguer i Sanjurjo, com abans Primo de Rivera i Martínez Anido, fomenten més el republicanisme que totes les campanyes dels líders de la democràcia.

Ens convenen com el pa que mengem altres empresonaments i altres persecucions. Ens manquen uns quants crèdits de deu milions, com el que suara s'ha destinat a despeses d'armament. Calen governadors com Dupujol i Directors de Seguretat com Mola, que, sota la batuta del comte de Xauen, segueixin l'obra de cada dia.

Tenim la confiança que entre els monuments aixecables el dia no llunyà de la transformació del règim, n'hi haurà un de ben visible i esplendorós, dedicat: "Al general Berenguer, portador de la República."

de l'expedient Picasso què, senyors governants?